

Toespraak Staatssecretaris van der Knaap Medal Parade, Regional Command South, IJsselhallen Zwolle, 22 juni 2007

Dames, heren, generaal-majoor van Loon, militairen van het Regionaal Commando Zuid, geachte aanwezigen, familie, vrienden en collega's van de aangetreden militairen.

Van harte welkom bij deze bijzondere medaille-uitreiking. Bijzonder omdat vandaag niet alleen 360 Nederlandse militairen staan aangetreden maar ook een aantal militaire collega's uit België, Canada, Estland, Groot-Brittannië en Roemenie.

U heeft samen gediend in Afghanistan waar u een belangrijke bijdrage leverde aan de internationale vrede en veiligheid.

Helaas staat u hier vandaag niet compleet aangetreden, een zeer gewaardeerde collega van u ontbreekt. Tijdens zijn laatste opdracht sneuvelde korporaal Cor Strik. Een geïmproviseerd explosief beroofde hem van het leven. De familie van Cor is vandaag aanwezig, ik wil u vanaf deze plek laten weten dat vandaag onze aandacht ook vooral naar u uitgaat. Bij dezelfde operatie sneuvelde kort daarop een dappere Amerikaanse militair. Als hoofdkwartier heeft u meerder 'rampceremonies' meegemaakt. Op wrange wijze worden we zo geconfronteerd met de harde werkelijkheid achter de noodzaak van onze aanwezigheid.

Afgelopen maandag en precies een week geleden zijn we opnieuw getroffen door het sneuvelen van twee van uw collega's, soldaat 1 Timo Smeehuizen en sergeant majoor Jos Leunissen. Dit nieuws komt iedere keer even hard aan, doet pijn en zal nooit wennen. ISAF is een zware missie. Een missie met grote risico's, maar wél een missie die er toe doet. We dulden geen broeiplaatsen voor terroristen die in onze steden dood en verderf zaaien. We gunnen de gewone Afghaanse kinderen, mannen en vrouwen een toekomst in vrijheid. Daarom zijn we daar en daarom slaan we hard terug als het nodig is en ondersteunen, bouwen en ontwikkelen we waar het mogelijk is. Dat is zwaar werk, dat is moeilijk werk. Dat is werk waar moderne militairen voor zijn toegerust. Zij kunnen dat werk als geen ander. Helaas eist dat werk soms zijn prijs, de hoogste prijs.

U verloor 38 collega's tijdens uw missie, collega's uit verschillende landen. Voordat we verder gaan met deze medaille-uitreiking wil ik u vragen een minuut stilte in acht te nemen. Een minuut om stil te staan bij Cor Strik en al de andere collega's die in de afgelopen

maanden in Afghanistan zijn omgekomen. Een minuut om te herdenken, om ons te realiseren wat we van hen hebben gevraagd en wat ze voor ons hebben betekend.

Mag ik u verzoeken te gaan staan.

Dames en heren,

Staat u mij toe dat ik mij in de eerste plaats richt tot de aangetreden militairen. Voor mij staat een gemêleerd gezelschap bestaande uit stafofficieren, luchtmobiele infanteristen, verkenners en militairen van de verbindingdienst. Vanuit uw eigen achtergrond, kennis en vaardigheden heeft u allemaal een bijdrage geleverd. Onze waardering voor deze bijzondere prestatie is groot.

Uw taak was divers maar uw missie was dezelfde; u was allen in Afghanistan om de lokale autoriteiten te ondersteunen bij het creëren van een veilige leefomgeving en te helpen bij de wederopbouw van het land. Deze taken werden uitgevoerd in internationaal verband maar ook in samenwerking met de lokale bevolking en autoriteiten. Voor Nederland is uw uitzending binnen het Regionaal Commando uniek. Het was voor het eerst dat Nederland de leiding had over een multinationale NAVO-eenheid tijdens een dergelijke missie.

De stafofficieren van het regionale hoofdkwartier hielden zich gedurende zes maanden onder leiding van generaal-majoor Ton van Loon bezig met de aansturing en ondersteuning van de vier internationale Taskforces in de zuidelijke provincies. Generaal, op u kom ik zo nog even apart terug.

Het hoofdkwartier was onder andere verantwoordelijk voor de planning van twee grote operaties, Baaz Tsuka en Achilles. Deze operaties hadden tot doel de Taliban te verjagen, de veiligheid in betrokken gebieden zeker te stellen, de rechthebbende Afgaanse autoriteiten hun gezag te geven en de wederopbouw te laten beginnen. Beide operaties waren een succes. Voor de communicatie met elkaar en de task forces konden zij altijd een beroep doen op het Communicatie en Informatiesystemen detachement. Het detachement vervulde een helpdeskfunctie en was verantwoordelijk voor de communicatie in het hele gebied. Dus ook in Zabul en Helmand. Daar verbleven twee groepjes Nederlandse militairen, ingebed bij hun Britse en Roemeense collega's. Geheel zelfstandig hielden zij de TITAAN verbinding met het hoofdkwartier in stand moesten houden. Op logistiek gebied werd de staf van het hoofdkwartier ondersteund door de mannen en vrouwen van de stafcompagnie.

De Koningscompagnie en Tijgercompagnie van het 11e Luchtmobiele Bataljon vormden beide gedurende drie maanden de reservecompagnie van het Regionaal Commando. Zij traden op als de vliegende kiep van de generaal-majoor Ton van Loon, commandant van het Regionaal Commando Zuid. Hij kon hen inzetten op momenten en plaatsen waar tijdelijk extra militairen nodig waren. De opdrachten waren divers en bestreken de hele range uit het takenpakket van ISAF, zowel hoog als laag in het geweldsspectrum, van gevecht tot humanitaire hulpverlening. Waar nodig losten ze buitenlandse eenheden af en ondersteunden de lokale politie tijdens patrouilles.

Beide compagnieën maakten geschiedenis doordat voor het eerst in het bestaan van de Luchtmobiele brigade tijdens een missie voor een luchtmobiele operatie werden ingezet. De leden van de Tijgercompagnie, die hier vandaag wel staan aangetreden, maar volgende week tijdens de Veteranendag hun medaille krijgen uitgereikt, verrichten samen met de Amerikaanse militairen een luchtmobiele operatie.

De verkenners van 42 Tankbataljon hadden als Force Protection peloton als hoofdtaak het beveiligen van de commandant, maar voerden daarnaast nog andere taken uit. In de eerste drie maanden brachten deze militairen veel tijd door in Spin Boldak, een plaats op de grens met Pakistan waar zij de lokale autoriteiten ondersteunden bij de grensbewaking. De tweede rotatie verkenners nam bijna zeven weken deel aan de operatie Achilles en voerde verkenningstaken uit voor een Amerikaans Airborne bataljon. De professionaliteit en inzet van zowel het Force Protection peloton als de reservecompagnie werden door de Amerikaanse collega's zeer gewaardeerd.

Nu richt ik mij graag tot de relaties van de uitgezonden militairen. U heeft immers als partner, familielid of vriend een deel van de last van de uitzending gedragen. Drie of zes maanden lang steunde u uw man of vrouw, zoon of dochter, vader of moeder, vriend of vriendin. Maar u heeft hen ook moeten missen; bij de alledaagse zaken, tijdens de feestdagen, bij feestelijke of verdrietige gebeurtenissen stond u er alleen voor. En dan heb ik het nog niet eens over uw zorgen om hun veiligheid.

Nu zijn ze thuis en dat is opnieuw wennen. Wij beseffen ons terdege dat de uitzendingen voor het thuisfront net zo zwaar en soms nog zwaarder zijn. Ik heb ook voor uw inzet zeer veel waardering.

Ik wil ook de vele vrijwilligers bedanken die in het thuisfront comité actief waren om de afstand tussen het missiegebied en Nederland te overbruggen. Een goede informatievoorziening is belangrijk, en ook de wetenschap dat er iemand in Nederland naar de achtergebleven familie omkijkt is een belangrijke steun voor de uitgezonden militair. U bijdrage was onmisbaar. Bedankt voor al het werk.

Dames en heren,

Zo dadelijk ontvangen de militairen een medaille, maar we willen ook de relaties en de kinderen een aandenken geven als blijk van waardering en respect. De uitgezonden militair krijgt straks een verzilverde speld in de vorm van een roos die hij of zij als dank voor de ontvangen steun aan zijn of haar partner kan overhandigen. Tijdens de medailleuitreiking zal ik persoonlijk een roosje overhandigen aan de moeder van Cor Strik.

En kinderen, jullie krijgen omdat pappa of mamma zo lang is weg geweest een medaillon als herinnering. Daar mogen jullie best trots op zijn, zo'n lange tijd zonder vader of moeder is niet makkelijk.

Generaal-majoor van Loon. U heeft zes maanden lang een hele belangrijke functie voor de NAVO en voor Nederland vervuld. U was de hoogste baas van het zuidelijk regionaal commando. Een hele moeilijke regio, maar u heeft uw taak op meer dan uitstekende wijze uitgevoerd. Overal waar de minister en ik komen, wordt uw naam met waardering genoemd. U heeft bij onze internationale partners en zeer sterke indruk achter gelaten. U bent een krachtig militair leider, een goed strateeg, maar ook een behendig diplomaat en ambassadeur voor de Nederlandse krijgsmacht. U belichaamt in al zijn facetten dat wat we tegenwoordig van een militair verwachten. Onlangs maakte u nog een tour door de Verenigde Staten. Met als gevolg dat u niet alleen in Nederland, maar ook in Amerika een graag geziene gast bent. Heel veel dank voor uw inzet en goed leiderschap.

Tot slot wil ik overgaan naar het belangrijkste deel van deze dag; het uitreiken van de medailles.

De herinneringsmedaille die u dadelijk krijgt uitgereikt is een blijk van waardering van de Nederlandse regering voor het werk dat u heeft gedaan. Met het uitreiken van de herinneringsmedaille Vredesoperatie wordt de uitzending symbolisch afgesloten.

Ik dank u voor uw aandacht en dan gaan we nu over tot het uitreiken van de medailles.